

E-urząd

Materiał składa się z sekcji:

"Nauczysz się",

"Elektroniczna administracja",

"Jak działa e-Urząd?",

"Tożsamość a e-Urząd",

"Kwalifikowany podpis elektroniczny",

"Co mogę zrobić przez ePUAP?"

"Podstawy prawne funkcjonowania e-Urzędu",

"Wpływ e-Urzędu na obywatela",

"Słowniczek"

"Bibliografia"

Materiał zawiera:

- animacja - 0
- audiobook - 0
- ćwiczenie interaktywne - 6
- ćwiczenie z pytaniem otwartym - 4
- polecenie - 0
- film - 0
- gra edukacyjna - 1
- ilustracja (fotografie, obrazy, rysunki) - 5
- ilustracja interaktywna - 0
- mapa - 0
- mapa multimedialna - 0
- oś czasu - 0
- prezentacja multimedialna - 1
- schemat - 0
- tabela - 0
- tekst źródłowy - 2
- wykres - 0

Bibliografia:

- Źródło: *Raport, dane, badania. e-Administracja w oczach internautów 2016 (fragment)*, dostępny w internecie: <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/raporty-dane-badania>.
- Źródło: *Wywiad z ministrem finansów, funduszy i polityki regionalnej Tadeuszem Kościńskim (fragment)*, dostępny w internecie: <https://www.gov.pl/web/kas/startuje-e-urzed-skarbowy>.

Logotyp systemu ePUAP

Źródło: Centrum Cyfrowej Administracji, domena publiczna.

Nauczysz się

- definiować, czym jest elektroniczna administracja,
- scharakteryzować działanie e-Urzędu,
- przedstawiać sposoby potwierdzania własnej tożsamości w ramach usługi e-PUAP,
- podawać przykłady spraw urzędowych, które można załatwić za pośrednictwem elektronicznej administracji,
- sporządzić formularz wniosku o wydanie dowodu osobistego,
- sformułować wniosek na temat przyczyn powstania elektronicznej administracji,
- analizować dane liczbowe dotyczące funkcjonowania elektronicznej administracji,
- uzasadniać dokonany wybór przykładu pozytywnych efektów funkcjonowania elektronicznej administracji.

Wprowadzenie

Współczesny świat to miejsce, w którym rzeczywistość fizyczna coraz mocniej splata się z rzeczywistością wirtualną. Jednym z przejawów tego procesu jest informatyzacja wielu

aspektów naszego życia codziennego. Obecnie, jednym z takich aspektów, który coraz szybciej ulega informatyzacji, jest działalność urzędów i instytucji.

Elektroniczna administracja

Głównym celem **elektronicznej administracji** jest umożliwienie obywatelom, a także przedsiębiorcom, uzyskania dostępu do usług administracyjnych za pośrednictwem internetu przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu i 365 dni w roku bez wychodzenia z domu i oczekiwania w kolejkach.

Możliwość załatwiania spraw urzędowych z każdego miejsca i o każdym czasie to podstawowy cel istnienia elektronicznej administracji.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Poprzez elektroniczną administrację rozumiemy wykorzystanie technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych w administracji publicznej w powiązaniu ze zdobywaniem nowych umiejętności przez urzędników w celu poprawienia jakości świadczonych usług publicznych.

W swym założeniu utworzenie elektronicznej administracji ma pozwolić na:

- uproszczenie procedur,
- dostępność informacji, niezależnie od miejsca i czasu, dla każdej uprawnionej osoby,
- ograniczenie biurokracji,
- obniżenie kosztów utrzymania dokumentów, dzięki eliminacji ich wielokrotnego powielania,
- skrócenie kolejek,

- odciążenie pracowników administracji publicznej,
- zwolnienie klientów z konieczności spędzania czasu w urzędach.

Ćwiczenie 1

Spośród podanych w tekście przykładów pozytywnych efektów funkcjonowania elektronicznej administracji publicznej wybierz jeden, twoim zdaniem najistotniejszy. Uzasadnij swój wybór.

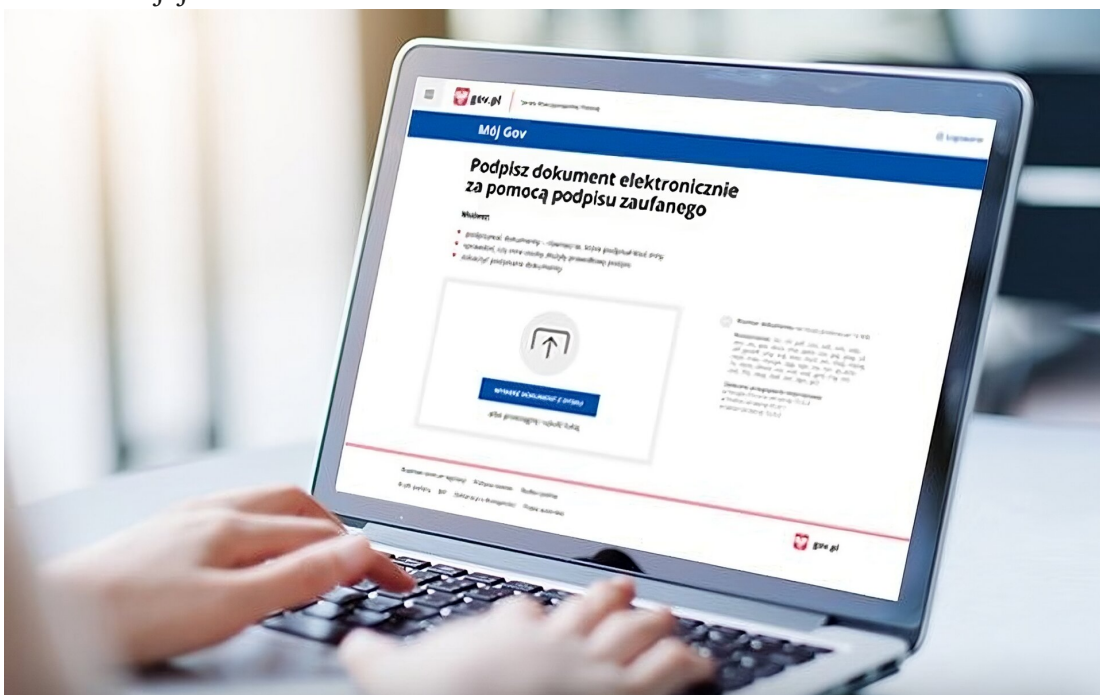
Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Jak działa e-Urząd?

W Polsce funkcjonowanie elektronicznej administracji opiera się na platformie elektronicznej określanej popularnie jako e-Urząd. Za jej pośrednictwem istnieje możliwość załatwiania spraw urzędowych przez internet, bez konieczności fizycznego pojawienia się w placówce jednostki administracji publicznej.

Platforma ta umożliwia kontakt z urzędnikiem właściwym dla danej sprawy, pobieranie formularzy oraz ich elektroniczne wypełnianie i składanie. Wszystkie te czynności odbywają się za pośrednictwem usługi [ePUAP](#), czyli Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej.

Z platformy mogą korzystać osoby mające numer PESEL, konto na portalu oraz możliwość potwierdzenia swojej tożsamości w internecie.

Do korzystania w pełni z elektronicznego urzędu, wymagane jest założenie indywidualnego konta mieszkańca lub przedsiębiorcy oraz posiadanie Profilu Zaufanego i konta na platformie ePUAP. Korzystanie z platformy e-Urząd jest bezpłatne.

Współcześnie, w dobie rozwoju telefonii komórkowej, portal ePUAP udostępnia również wiele aplikacji mobilnych, dzięki którym można załatwić wiele spraw urzędowych. Do takich aplikacji zaliczamy:

- **eDO** – umożliwiająca używanie elektronicznego dowodu osobistego w internecie,
- **mObywatel** – umożliwiająca m.in. okazywanie swoich danych, realizowanie eRecept bez podawania numeru PESEL, potwierdzanie uprawnień kierowcy, okazywanie danych posiadanego samochodu, realizowanie zniżek z Kartą Dużej Rodziny,
- **mojeIKP** – umożliwiające m.in. dostęp do skierowań lekarskich, wyników badań medycznych, recept, zwolnień lekarskich,
- **mojePZU** – umożliwiające korzystanie z usług Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń.

Ćwiczenie 2

Rozwiń skrót ePUAP.

- Europejski Portal Usługowy Administracji Publicznej.
- Elektroniczny Portal Usług Administracji Państwowej.
- Elektroniczna Platforma Usługowa Administracji Państwowej.
- Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej.

ĆWICZENIE: Jednokrotny wybór

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 3

Przenieś ramki z wyjaśnieniami do odpowiadającej im nazwy aplikacji.

eDO

aplikacja umożliwiające korzystanie z usług Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń

mObywatel

aplikacja umożliwiająca używanie elektronicznego dowodu osobistego w internecie

mojeIKP

aplikacja umożliwiająca m.in. okazywanie swoich danych, realizowanie eRecept bez podawania numeru PESEL, potwierdzanie uprawnień kierowcy, okazywanie danych posiadanego samochodu, realizowanie zniżek z Kartą Dużej Rodziny

mojePZU

aplikacja umożliwiająca m.in. dostęp do skierowań lekarskich, wyników badań medycznych, recept, zwolnień lekarskich

ĆWICZENIE: Grupowanie elementów

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

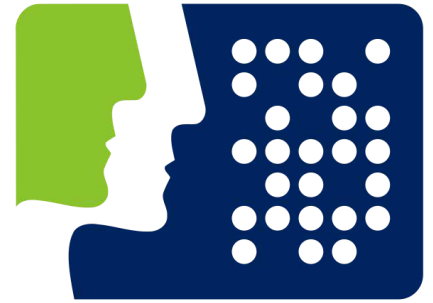
Tożsamość a e-Urząd

Szczególnie istotnym aspektem działalności elektronicznej administracji jest brak konieczności legitymowania się za pomocą wielu różnych dokumentów, aby uzyskać dostęp do informacji. Platforma ePUAP przewiduje następujące metody potwierdzania tożsamości:

- bezpłatny [Profil Zaufany \(eGO\)](#),
- [kwalifikowany podpis elektroniczny](#).

Profil Zaufany (eGO) umożliwia bezpłatną weryfikację tożsamości. Identyfikuje on petenta korzystającego z usług e-urzędu. Pełni również funkcję zwykłego podpisu elektronicznego, nadając dokumentom podpisanym z jego użyciem moc prawną.

profil zaufany

Profil Zaufany aktywny jest 3 lata. Po tym czasie należy ponownie wnieść o jego weryfikację.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Profil można założyć przez internet lub w punkcie potwierdzającym (w wybranych urzędach). W pierwszym przypadku można go założyć:

1. za pomocą internetowego konta bankowego. Logowanie na profil zaufany odbywa się wtedy przez infrastrukturę bankowości online,
2. za pomocą dowodu osobistego z warstwą elektroniczną. Logowanie na profil zaufany odbywa się z użyciem czytnika NFC oraz oprogramowania e-dowodu,
3. za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Logowanie na profil odbywa się z użyciem aplikacji PZ Signer.

Obok ePUAP-u, profil zaufany wykorzystywany jest również na innych portalach administracyjnych takich jak:

- Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców (CEPiK),
- Centralna Ewidencja Działalności Gospodarczej (CEIDG),
- Platforma Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUE ZUS)

Ćwiczenie 4

Rozstrzygnij, czy podane zdania dotyczące profilu zaufanego są prawdziwe, czy fałszywe. Zaznacz P jeśli zdanie jest prawdziwe lub F jeśli jest fałszywe.

Zdanie	Prawda	Fałsz
Profil zaufany jest płatną metodą identyfikacji tożsamości osoby załatwiającej sprawę urzędową.	☐	☐
Profil zaufany przynależny każdemu petentowi może być założony tylko przez urzędnika administracji publicznej.	☐	☐
Jednym ze sposobów założenia profilu zaufanego jest utworzenie go za pomocą internetowego konta bankowego.	☐	☐
Profil zaufany jest ważny przez trzy lata od momentu jego założenia.	☐	☐

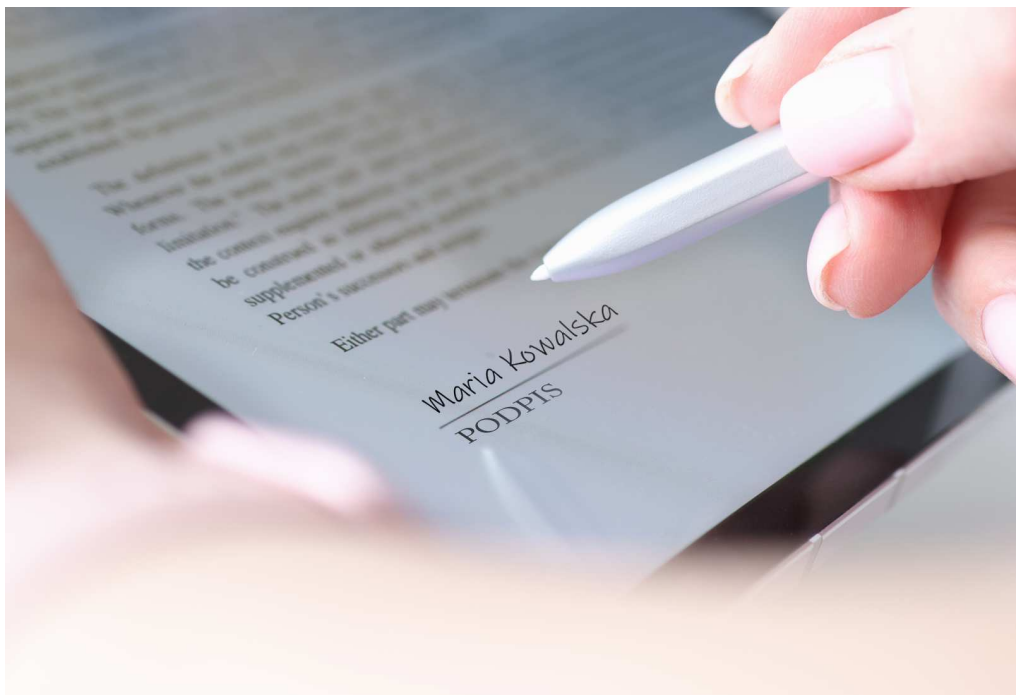
ĆWICZENIE: Wskaż prawidłową odpowiedź

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Kwalifikowany podpis elektroniczny

Kwalifikowany podpis elektroniczny jest odpowiednikiem odręcznego podpisu i jest on zrównany pod względem prawnym z własnoręcznym podpisem. Jest traktowany jako dowód osobisty, ponieważ identyfikuje daną osobę i jest do niej trwale przypisany.

Aby wyrobić własny kwalifikowany podpis elektroniczny potrzebna jest specjalna karta z mikroprocesorem zawierającym tzw. kwalifikowany certyfikat, czytnik oraz odpowiednie oprogramowanie. Podpis elektroniczny weryfikowany jest za pomocą kwalifikowanego certyfikatu wystawianego przez tzw. centra certyfikacji. Ich lista znajduje się na stronie Narodowego Centrum Certyfikacji.

Istotną cechą podpisu elektronicznego jest zabezpieczenie przed jego podrobieniem. Dodatkowo podpis elektroniczny chroni dokumenty przed nieuprawnionymi zmianami i antydatowaniem.

Źródło: Learnetic S.A., domena publiczna.

O e-podpis może wnioskować każdy, zarówno przedsiębiorca jak i osoba prywatna. Jest to jednak, w przeciwieństwie do profilu zaufanego, usługą płatną. Kosztuje około 300 złotych netto. Ponadto do ceny za tzw. zestaw startowy musimy jeszcze doliczyć kwotę za odnowienie certyfikatu (na rok lub dwa lata).

Warto pamiętać, że dzięki wykorzystaniu mechanizmów weryfikujących tożsamość, usługi świadczone w e-urzędzie mają skutek prawny.

Ćwiczenie 5

Wskaż prawidłową odpowiedź.

Kwalifikowany podpis elektroniczny to odpowiednik cyfrowego własnoręcznego podpisu. Aby go założyć potrzebna jest specjalna karta aplikacja z mikroprocesorem zawierającym tzw. kwalifikowany certyfikat specjalny PIN , czytnik oraz odpowiednie oprogramowanie. W przeciwieństwie do profilu zaufanego, wyrobienie kwalifikowanego podpisu elektronicznego to usługa płatna bezpłatna .

ĆWICZENIE: Wskaż prawidłową odpowiedź

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Co mogę zrobić przez e-PUAP?

Do komunikacji z e-Urzędem służy elektroniczna skrzynka podawcza (ESP). Zakres usług może obejmować zarówno usługi centralne jak i lokalne.

Usługi realizowane w ramach ePUAP-u dotyczą m.in.:

- samorządów (np. wydanie dowodu osobistego lub dopisanie do spisu wyborców),
- urzędów stanu cywilnego (np. wydanie odpisu aktu urodzenia),
- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (np. weryfikacja wysokości emerytury),
- Narodowego Funduszu Zdrowia (np. złożenie wniosku o wydanie Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego),
- urzędów skarbowych,
- urzędów pracy (np. rejestracja jako osoba bezrobotna),

a także innych urzędów administracji publicznej.

Na ePUAP dostępny jest katalog spraw, które są dostępne on-line. W niektórych przypadkach załatwienie sprawy urzędowej będzie się wiązało z dokonaniem określonej opłaty. Wówczas petent może zrobić przelew i do wniosku przesyłanego przez internet załączyć jego potwierdzenie.

Dużym ułatwieniem wynikającym z funkcjonowania e-Urzędu stało się też ujednolicenie stosowanych formularzy i wzorów w zakresie spraw załatwianych na podstawie tych samych przepisów. Wszystkie one są dostępne za pośrednictwem platformy ePUAP.

“ Wywiad z ministrem finansów, funduszy i polityki regionalnej Tadeuszem Kościńskim (fragment)

e-Urząd Skarbowy to duży krok w cyfryzacji usług KAS i obsługi obywateli. To nowoczesny, ogólnodostępny kanał komunikacji na linii urząd skarbowy – klient. Usługi udostępniane w serwisie będą dostosowane do potrzeb różnych grup użytkowników tak, aby maksymalnie ułatwić im rozliczenia podatkowe i załatwianie spraw w KAS. Korzystanie z e-Urzędu Skarbowego to oszczędność czasu, bezpieczeństwo, wygodne płatności i łatwy dostęp do informacji.

Źródło: Wywiad z ministrem finansów, funduszy i polityki regionalnej Tadeuszem Kościńskim (fragment), dostępny w internecie: <https://www.gov.pl/web/kas/startuje-e-urzed-skarbowy>.

Ćwiczenie 6

Odwołując się do treści tekstu „Wywiad z ministrem finansów, funduszy i polityki regionalnej Tadeuszem Kościńskim” zaznacz korzyści wynikające z funkcjonowania e-Urzędu Skarbowego.

łatwy dostęp do informacji

wygodna forma płatności elektronicznej

bezpieczeństwo przekazywania danych

ułatwienie rozliczeń podatkowych

możliwość złożenia wszystkich niezbędnych dokumentów

oszczędność czasu

Ćwiczenie 7

Odwołując się do treści tekstu „Wywiad z ministrem finansów, funduszy i polityki regionalnej Tadeuszem Kościńskim” sformułuj wniosek na temat przyczyn, które skłaniają państwo do tworzenia elektronicznej administracji.

ZADANIE: Znajdź na platformie e-Urząd wniosek o wydanie prawa jazdy kat. B po raz pierwszy oraz wypełnij wskazane pola wniosku.

AKTYWNY ETAP 1	ZABLOKOWANY ETAP 2	5 TWOJE SZANSE
-------------------	-----------------------	-------------------

Witaj, w e-Urzędzie.
Poniżej znajdziesz katalog spraw.

Sprawy ogólne	Zdrowie	Przedsiębiorczość	Zameldowanie	Odpis Aktu Stanu Cywilnego	Praca i zatrudnienie
Kwarantanna Wpłaty obowiązkowe	Ochrona zdrowia Rejestry medyczne Niepełnosprawni	Rejestr przedsiębiorców Działalność gospodarcza Zezwolenia i koncesje	Zameldowanie na pobyt stały i czasowy Odpis Aktu Stanu Cywilnego Odpis urodzenia, małżeństwa oraz zgonu	Odpis aktu urodzenia Odpis zawarcia małżeństwa Odpis aktu zgonu	Poszukiwanie pracy Emerytury i renty Medycyna pracy
Edukacja	Motoryzacja i transport	Podatki, opłaty, cła	Sprawy obywatelskie		
System oświaty Rekrutacja na studia Nagrody i stypendia	Prawo jazdy Rejestracja pojazdu Wydanie wtórnika	PIT-37 PIT-11 Zgłoszenie celne Podatek leśny	Dowód osobisty Paszport Rodzina Narodziny dziecka		

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PBPdsi2jT>

Gra edukacyjna - symulacja e-urzędu

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 1

Wskaż nazwę organu wydającego prawo jazdy.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 2

Ustal, w której zakładce e-urzędu można znaleźć wniosek o wydanie paszportu.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 3

Wskaż, o których danych osobowych powinno się pamiętać przy wypełnianiu wniosku o wydanie paszportu.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Podstawy prawne funkcjonowania e-Urzędu

Podstawę prawną umożliwiającą stworzenie i funkcjonowanie portalu e-administracji w Polsce stworzyła ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. 2005 nr 64 poz. 565). Wprowadzenie do polskiego porządku prawnego instytucji elektronicznej platformy usług administracji publicznej ePUAP oraz profilu zaufanego nastąpiło w wyniku nowelizacji tej ustawy, uchwalonej 12 lutego 2010 roku (Dz. U. 2010 nr 40 poz. 230).

Podstawą dla funkcjonowania elektronicznego podpisu jest z kolei ustawa z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (DZ.U. 2016 poz. 1579).

Wpływ e-Urzędu na obywatela

Działalność elektronicznej administracji umożliwia transparentność informacji prawnej i przyczynia się do jednolitego tworzenia, stosowania i wykorzystywania prawa w skali państwa. Pozwala też na skuteczny nadzór obywateli nad administracją poprzez bieżące i zdalne monitorowanie stanu załatwiania spraw.

W przypadku osób prywatnych załatwianie spraw urzędowych za pośrednictwem elektronicznej administracji to duża oszczędność czasu. Zaś w przypadku dużych przedsiębiorców funkcjonowanie e-Urzędu w znacznym stopniu usprawnia pracę i obniża koszty funkcjonowania firmy.

“ Raport, dane, badania. e-Administracja w oczach internautów 2016 (fragment)

4800 internautów wzięło udział w tegorocznym badaniu „E-administracja w oczach internautów 2016”, na temat postrzegania elektronicznych usług publicznych. Wśród użytkowników e-administracji można wyróżnić nich 3 typy. W grupie osób z praktyką w załatwianiu spraw urzędowych przez internet mamy użytkowników aktywnych (25%) oraz nieprzekonanych (29%). Pozostałą część stanowią niedoświadczeni (46%), którzy do tej pory nie korzystali z usług publicznych online. Zdecydowana większość aktywnych załatwienie sprawy przez internet ocenia pozytywnie (90%). Aż 98% zapowiada, że w przyszłości skorzysta z usług e-administracji. Tylko 28% nieprzekonanych woli załatwiać sprawy urzędowe przez internet, podczas gdy większość (56%) wybiera

kontakt osobisty. Ta grupa znacznie rzadziej niż w poprzednia pozytywnie ocenia sposób świadczenia usług e-administracji (53%). Na gorszą ocenę mogą wpływać doświadczenia nieprzekonanych internautów: blisko połowa z nich (47%) załatwiła swoją sprawę tylko częściowo, a 18% bez powodzenia. W segmencie niedoświadczonych aż $\frac{3}{4}$ respondentów opowiada się za osobistym kontaktem z urzędem w celu załatwienia sprawy. Mimo to 59% deklaruje, że w przyszłości zdecydowanie lub prawdopodobnie posłuży się w tym celu internetem.

Źródło: Raport, dane, badania. e-Administracja w oczach internautów 2016 (fragment), dostępny w internecie: <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/raporty-dane-badania>.

Ćwiczenie 8

Odwołując się do treści tekstu „Raport, dane, badania. e-Administracja w oczach internautów 2016 (fragment)” wybierz właściwe odpowiedzi.

Z zaprezentowanych wyników badań wynika, że największą grupą osób badanych pod kątem postrzegania elektronicznych usług publicznych jest grupa określana jako

użytkownicy aktywni

użytkownicy nieprzekonani

użytkownicy niedoświadczeni

Większość

mniejszość

połowa

ocenia pozytywnie załatwianie spraw przez internet. Wśród użytkowników nieprzekonanych ten sam stosunek do e-administracji ma

56%

53%

28%

osób. Wynika to z tego, że

Większość

mniejszość

blisko połowa

załatwia swoje sprawy za pośrednictwem internetu tylko częściowo, a zaledwie

18%

25%

29%

nie załatwia takich spraw wcale. Wśród użytkowników

niedoświadczonych

Większość

mniejszość

połowa

preferuje korzystanie

z usług administracji publicznej w drodze osobistego kontaktu, ale jednocześnie

59%

46%

chce lub planuje w przyszłości skorzystać z usług administracji elektronicznej.

ĆWICZENIE: Wskaż prawidłową odpowiedź

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 9

Ustal na podstawie tekstu „Raport, dane, badania. e-Administracja w oczach internautów 2016”, czy tworzenie elektronicznej administracji jest rozwiązaniem, które w przyszłości ułatwi relacje między obywatelem a władzą.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Słownik

elektroniczna administracja

wykorzystanie technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych w administracji publicznej

ePUAP

Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej

profil zaufany (eGO)

metoda bezpłatnej weryfikacji tożsamości; za pomocą której można zidentyfikować petenta korzystającego z usług e-urzędu; pełni również funkcję zwykłego podpisu elektronicznego, nadając dokumentom podpisanym z jego użyciem moc prawną

kwalfikowany podpis elektroniczny

rodzaj podpisu elektronicznego, mający taką samą moc prawną, co podpis własnoręczny; żeby podpis kwalfikowany był ważny, musi zostać poświadczony za pomocą kwalfikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego - taki certyfikat umożliwia zweryfikowanie osoby, która składa podpis na dokumencie; złożenie kwalfikowanego podpisu elektronicznego ma takie same skutki prawne, jak podpisanie dokumentu w sposób odręczny

Bibliografia

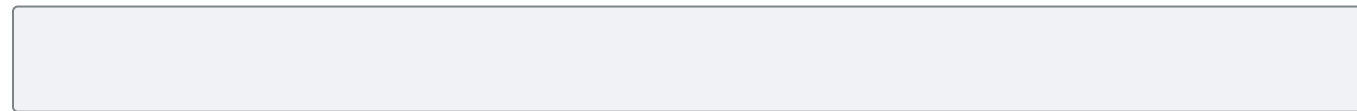
http://obserwatorium.miasta.pl/wp-content/uploads/2016/08/28_WOLNIAK-R.-3.pdf

<https://obywatel.gov.pl/>

<https://ozimek.pl/187-e-ozimek/1993-co-to-jest-eurzad.html>

<https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/0075#1>

<https://www.gov.pl/web/gov/zalatwiaj-sprawy-urzedowe-przez-internet-na-epuap>

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.